



Centraal Bureau  
voor de Statistiek

Webartikel 2014

# Snelle maandstatistieken over de bijstand

**Dr F.P. Pijpers**

24-04-2014 gepubliceerd op [cbs.nl](http://cbs.nl)

# Inhoud

- 1. Inleiding 3**
- 2. Methode 4**
  - 2.1 Welke informatie moet worden gebruikt voor correcties? 4
  - 2.2 De tijdlijn voor het samenstellen van bestanden 5
  - 2.3 De methode waarmee de ramingen worden uitgevoerd 6
- 3. Resultaten 6**
  - 3.1 Toetsing op twee tijdvakken 6
  - 3.2 Onzekerheden en afronding 9
- 4. Conclusies 11**

De bijstandsuitkeringen statistiek (BUS) is een belangrijke graadmeter voor ontwikkelingen in de laagste regionen van de arbeidsmarkt. Wanneer werknemers langer werkloos zijn dan de periode waarover ze rechten kunnen doen gelden op een uitkering in het kader van de werkloosheidswet (WW), kunnen ze onder voorwaarden een beroep doen op een uitkering in het kader van de wet werk en bijstand (WWB). Omdat het gaat om personen die relatief lang zonder werk zitten, is het aantal personen met een bijstandsuitkering c.q. het aantal bijstandsuitkeringen minder seizoenafhankelijk dan de WW uitkeringen. De ontwikkeling van de bijstandsuitkeringen is daardoor een waardevolle indicator die samen met andere indicatoren een beeld geeft van de Nederlandse conjunctuur.

Uitkeringen in het kader van de WWB worden beheerd en geadmistreerd door de ruim 400 afzonderlijke gemeenten in Nederland. De administraties van al die gemeenten dienen als input voor de BUS. Dit brengt een aantal uitdagingen met zich mee bij de totstandkoming en publicatie van een betrouwbare statistiek. In dit artikel wordt beschreven hoe een nieuw publicatieconcept heeft geleid tot een statistiek die zowel sneller beschikbaar is voor publicatie als een betere weergave is van het werkelijke niveau van het aantal bijstandsuitkeringen en personen met een bijstandsuitkering in Nederland.

## 1. Inleiding

Binnen het thema sociale zekerheid maakt het CBS onderscheid tussen de objecttypen 'uitkeringen' en 'personen met een uitkering'. Op StatLine worden op dit moment beide teleenheden weergegeven: één voor degene die is geïnteresseerd in het aantal bijstandsuitkeringen (een administratieve en juridische relatie tussen een persoon in een huishouden en een uitkeringsinstantie) en één die uitgaat van de statistische eenheid *persoon* (de primaire meeteenheid binnen de sociaaleconomische statistieken van het CBS) die een bijstandsuitkering ontvangt. De verschillen worden zichtbaar in de bijbehorende toelichtingen. Een bijstandsuitkering wijkt af van andere sociale uitkeringen, omdat deze uitkering bedoeld is voor het huishouden en niet per se voor de aanvrager van de uitkering alleen (administratief kan er slechts één persoon als aanvrager worden aangemerkt). De uitkering wordt tegelijkertijd toegekend aan de partner, als sprake is van een (echt)paar. Om het verschil tussen deze objecttypen voor gebruikers van StatLine expliciet te maken, zijn de persoonsgebonden kenmerken verwijderd bij de tabellen over uitkeringen. Tabellen over uitkeringen bevatten uitsluitend uitsplitsingen naar eigenschappen van de uitkering zelf. Uitsplitsingen van personen die een uitkering ontvangen in het kader van de WWB naar persoonskenmerken vinden alleen plaats in tabellen over personen met een bijstandsuitkering.

De cijfers van de BUS worden op dit moment verkregen door tellingen vanuit de bestanden die maandelijks door gemeenten, c.q. berichtgevers voor gemeenten, worden aangeleverd. Deze cijfers zijn conform het zogenoemde '*registratie*'-concept omdat de cijfers zijn gebaseerd op een directe afslag van het gemeenteregister. Het is bekend dat op het moment dat de berichtgevers hun bestanden aan het CBS sturen, nog niet alle administratieve handelingen die betrekking hebben op die maand zijn afgehandeld. In de er op volgende maanden worden vaak nog correcties en toevoegingen met terugwerkende geldigheid in de registraties opgenomen. De directe afslag van de administratieve bestanden is dus slechts

een benadering van de werkelijkheid, zonder dat dit in publicaties duidelijk naar voren komt, en zonder dat een onzekerheidsmarge wordt aangegeven.

Bij het hanteren van een ‘*transactie*’-concept voor verwerking worden gegevens uit bestanden voor enkele maanden volgend op de verslagmaand gebruikt om correcties uit te voeren op de gegevens van de desbetreffende verslagmaand. Hierdoor kan vertraagde informatie over transacties voor de verslagmaand alsnog meegenomen worden bij het samenstellen van de cijfers. Denk hierbij aan betalingen of informatie over aanvang of beëindiging van uitkeringen.

In de praktijk blijkt dat al na twee maanden het overgrote deel van de administratief vertraagde handelingen is verwerkt. Dit is waarschijnlijk mede een gevolg van verbeteringen in de automatisering van verwerkingsprocessen bij gemeenten, en misschien ook een gevolg van strengere handhaving van termijnen waarbinnen besluiten genomen worden over uitkeringsrechten.

Er is echter een nieuw element in de wetgeving bijgekomen. Voor personen jonger dan 27 jaar is regelgeving ingevoerd waardoor zij gedurende een termijn van vier weken actief op zoek moeten naar werk, voordat een aanvraag voor een bijstandsuitkering in behandeling genomen wordt. Het is mogelijk dat deze vereiste in de toekomst uitgebreid wordt zodat dan ook oudere aanvragers een zelfde zoektermijn opgelegd krijgen. Als gevolg hiervan is de administratieve vertraging toegenomen, waardoor een vertragingvoet van drie maanden, nodig wordt geacht.

Een vertraging van drie maanden alvorens tot publicatie kan worden overgegaan is voor de voornaamste gebruiker van deze gegevens, het ministerie van SZW, onwenselijk. Er is daarom onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van het samenstellen van een *raming* van deze definitieve maandcijfers over uitkeringen in een transactieconcept met een vertragingvoet van drie maanden.

## 2. Methode

### 2.1 Welke informatie moet worden gebruikt voor correcties?

Bij het operationaliseren van het transactieconcept moet als eerste een beslissing worden genomen over de informatie die zowel nuttig als noodzakelijk is voor de correctie van de administratieve registratiebestanden. Voor de bijstandsstatistieken is gebleken dat de (vertraagde) informatie die invloed heeft als volgt kan worden opgesomd:

1. De *aanvang* van de uitkering zoals opgegeven in het registratiebestand voor maand  $t$  geeft aan dat het uitkeringsrecht al bestond in een eerdere maand maar de desbetreffende uitkering is pas nu in de registers aanwezig.
2. De *beëindiging* van de uitkering zoals opgegeven in het registratiebestand voor maand  $t$  geeft aan dat het uitkeringsrecht al is opgehouden te bestaan in een eerdere maand dan maand  $t$ , maar de desbetreffende beëindiging van de uitkering is pas in maand  $t$  in de registers aanwezig.
3. Er staat een *betalingsbedrag* in de registratiebestanden groter dan nul, voor ofwel maand  $t-1$ , ofwel  $t$  of beiden.

De laatste factor is van belang om rekening te kunnen houden met nul-betalingen in een bepaalde maand. Een nul-betaling kan voorkomen als er al in een eerdere maand een voorschot is betaald. In dit geval wordt van een recht daadwerkelijk gebruik gemaakt en is het wenselijk om de uitkering bij tellingen te betrekken. Het kan ook voorkomen dat er één of enkele maanden een nul-bedrag in voorkomt waarbij het recht niet meer actief is. Als er alleen sprake is van nabetalingen of correcties is het wenselijk deze desbetreffende uitkering niet meer bij tellingen te betrekken.

## 2.2 De tijdlijn voor het samenstellen van bestanden

De tijdlijn voor het samenstellen van transactiebestanden hangt samen met de tijdstippen waarop gemeenten hun registratiebestanden aanleveren en deze gecontroleerd worden op basis van technische en inhoudelijke plausibiliteit. De operationele stappen kunnen als volgt worden samengevat:

1. Voor maand  $t$  wordt een registratiebestand samengesteld (conform het registratieconcept) op basis van gegevens voor die maand die door berichtgevers zijn aangeleverd. Dit bestand is een samenvoeging van de afzonderlijke gemeentelijke bestanden en is dus een integraal overzicht van bijstandsgerechtigden voor heel Nederland; de respons is in de praktijk altijd 100 procent.
2. Het registratiebestand voor maand  $t$  wordt samen met de registratiebestanden voor maanden  $t-1$  en  $t-2$  gebruikt om een transactiebestand voor maand  $t-3$  (de verslagmaand) samen te stellen, gebruikmakend van de hierboven opgesomde beslisregels.
3. Op basis van het registratiebestand van maand  $t-3$  en het transactiebestand van maand  $t-3$  evenals het registratiebestand van maand  $t$  wordt een raming gemaakt van de transactie-cijfers zoals die verwacht worden voor maand  $t$ . Deze ramingen worden alleen gebruikt in enkelvoudige uitsplitsingen (voor personen en voor uitkeringen), niet in kruistabellen. De ramingen worden na drie maanden overschreven (zie punt 2). De ramingsmethode wordt hieronder beschreven.
4. Na aanvullende analyses is besloten dat voor componenten die aan het SSB worden aangeleverd het wenselijk is om administratieve correcties tot en met 6 maanden vertraging mee te nemen. Vaak hebben de late correcties (van 4 t/m 6 maanden) een verwaarloosbare invloed op de tellingen, maar ze kunnen wel van belang zijn voor diepteanalyses op cohorten of op analyses van levenslopen. Deze wijzigingen betreffen namelijk meestal een correctie op een kenmerk in een al bestaand record van een uitkering of een persoon. Om SSB componenten samen te stellen moeten registratiebestanden beschikbaar zijn voor de zes maanden volgend op de verslagmaand (de maand waarop de component betrekking heeft). Dit betekent dat in maand  $t$  de SSB-component voor maand  $t-8$  kan worden samengesteld.

Deze  $t-8$  is nodig vanwege het verwerkingsproces. De administratieve registratiebestanden voor verslagmaand  $t$  worden in  $t+1$  aangeleverd. Vervolgens worden ze gecontroleerd, waarbij er zo nodig terugkoppeling plaatsvindt met de desbetreffende gemeente(n). Daarna worden de bestanden samengevoegd voor verdere behandeling. Dit proces neemt een week of zes in beslag waardoor in maand  $t+2$  het registratiebestand voor verslagmaand  $t$  klaar is voor gebruik. Met een vertraging van zes maanden kan in maand  $t+8$  de SSB-componenten voor micro-integratie worden aangeleverd.

## 2.3 De methode waarmee de ramingen worden uitgevoerd

Maandgegevens worden onder een hoge tijdsdruk geproduceerd. Een ramingsmodel moet daarom robuust zijn en zo eenvoudig mogelijk blijven om geïmplementeerd en onderhouden te kunnen worden. Er is daarom ervoor gekozen om de raming  $Y_{st}$  voor stratum  $s$  en voor maand  $t$  te baseren op drie stukken relevante informatie:

1. registratiecijfers  $R_{st}$  voor die maand ( $t$ )
2. registratiecijfers  $R_{st-3}$  van drie maanden eerder ( $t-3$ )
3. transactie cijfers  $T_{st-3}$  van maand ( $t-3$ ) waarin inmiddels de mutaties, afkomstig van de registratiebestanden van de maanden  $t-2$ ,  $t-1$  en  $t$  zijn verwerkt. Dit geldt voor zowel administratief vertraagde instroom als uitstroom als voor de nuluitkeringen.

De raming  $Y_{st}$  van de transactie cijfers  $T_{st}$ , zoals die drie maanden later definitief bepaald kunnen worden op grond van de gegevens die dan daadwerkelijk binnenkomen van berichtgevers, wordt als volgt berekend:

$$Y_{st} = \alpha_s R_{st} + \beta_s (R_{st-3} - T_{st-3})$$

De twee coëfficiënten  $\alpha$  en  $\beta$  kunnen voor ieder stratum worden bepaald met behulp van de cijfers van negen maanden in het voorliggende kalenderjaar. Dat wil zeggen dat de ophoog-coëfficiënten voor de maand  $t$  van dit jaar worden bepaald door middel van een regressiemethode, toegepast op de registratie- en transactie cijfers van negen maanden, te weten de maanden  $t-16$  tot en met  $t-8$ . Door het aantal maanden in de regressie te beperken tot negen, gecentreerd op dezelfde kalendermaand één jaar eerder, kan rekening worden gehouden met eventuele seizoenseffecten in de verschillen tussen registratie- en transactie-cijfers. Dergelijke seizoenseffecten hangen niet zozeer samen met de arbeidsmarkt zelf, maar meer met de interne processen bij gemeenten zoals de aantallen nuttige werkdagen om administratieve informatie in registers te verwerken.

De aanname is dat de twee coëfficiënten  $\alpha$  en  $\beta$  relatief stabiel zijn over de tijd. Een maandelijks herberekening is daarom niet strikt noodzakelijk. In de praktijk is het echter eenvoudiger en minder foutgevoelig om de bepaling maandelijks geautomatiseerd te laten plaatsvinden, in plaats van minder frequent en door menselijke interactie.

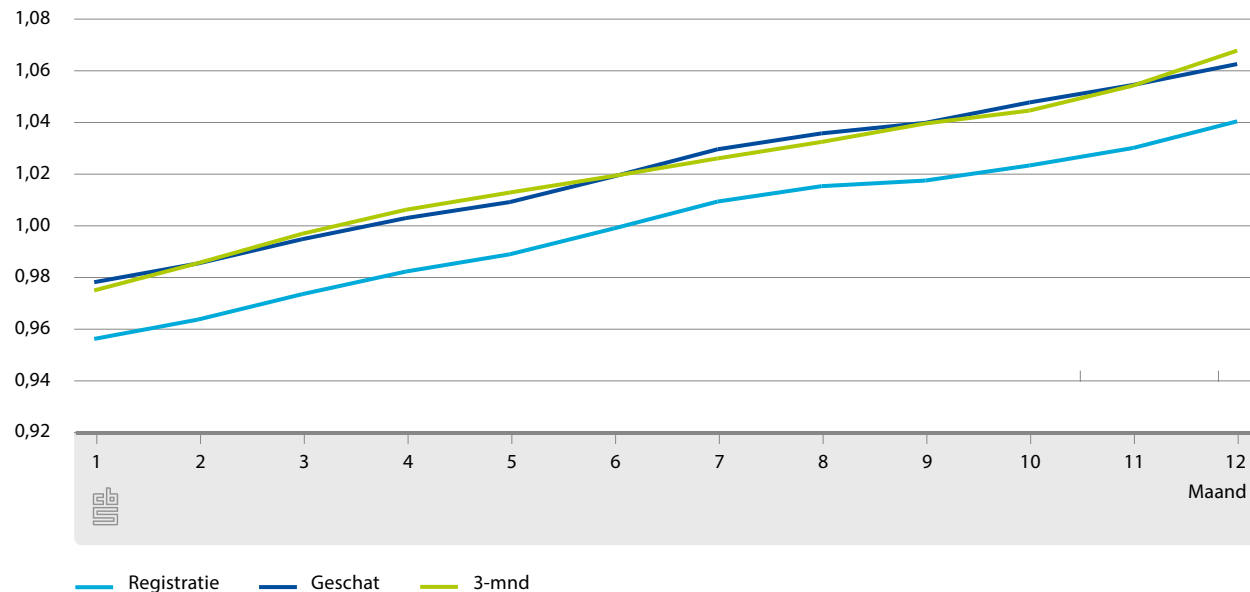
# 3. Resultaten

## 3.1 Toetsing op twee tijdvakken

Deze methode is uitgetest met behulp van de bijstandsuitkeringengegevens voor 2009 voor de registratiecijfers en een verdragingsvoet van drie maanden. Deze cijfers zijn uitgesplitst naar type uitkering en binnen de WWB uitkering nog opgesplitst in vier leeftijdsklassen (<18, 18–27, 27–65, 65+). Per uitsplitsings-stratum zijn  $\alpha$  en  $\beta$  bepaald door middel van lineaire regressie.

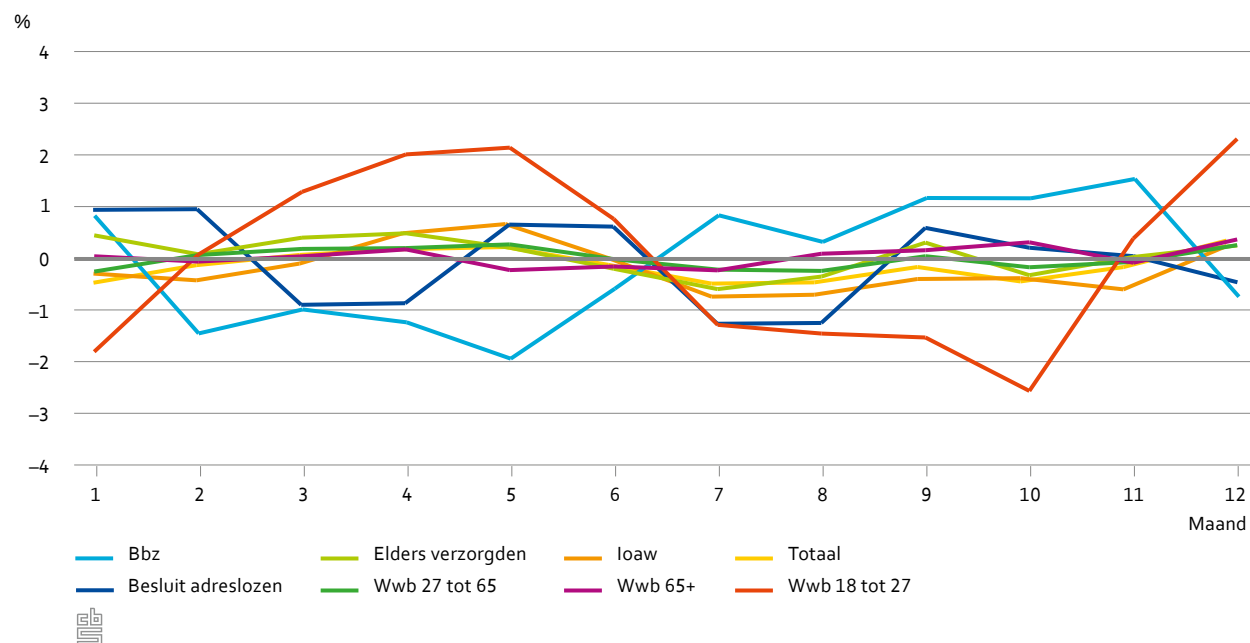
Vervolgens is gekeken naar de maandelijks afwijking tussen de geraamde cijfers  $Y_{st}$  met drie maanden administratieve vertraging en de werkelijke cijfers  $T_{st}$  met die verdragingsvoet.

**3.1.1 Totale aantallen bijstandsuitkeringen, gedeeld door het jaargemiddelde voor 2009**  
**a) op registratiebasis, b) rekening houdend met 3 maanden administratieve vertraging,**  
**en c) ramingen.**



In figuur 1 worden de totaalcijfers getoond per maand, genormaliseerd op het jaargemiddelde registratiecijfer voor 2009. Hieruit blijkt duidelijk dat de registratiecijfers de definitieve cijfers waarin drie maanden administratieve vertraging is verwerkt onderschatten, en dat de geraamde cijfers beduidend dichterbij de werkelijkheid van de 3-maands vertragsvoet cijfers liggen.

**3.1.2 Relatieve verschillen tussen raming en cijfers waarin 3 maanden administratieve vertraging is verwerkt, voor alle WWB uitkeringsregelingen met gemiddeld meer dan 3 000 uitkeringen uitgesplitst naar regeling.**



In figuur 2 zijn de relatieve verschillen per stratum te zien, voor die strata die in 2009 gemiddeld met meer dan 3 000 uitkeringen vertegenwoordigd waren, evenals de relatieve verschillen voor het totaalcijfer. Hieruit blijkt dat per stratum de afwijking tussen de raming en de definitieve cijfers vrijwel altijd kleiner dan 2% is.

De grootste afwijking is voor de groep BBZ (bijzondere bijstand voor zelfstandigen). Dit is een kleine groep waarbij kennelijk de administratieve vertraging bij in- en uitstroom een meer onvoorspelbaar verloop heeft. Een andere groep met vergelijkbare onzekerheden is de groep 18 tot 27 jarigen in de WWB. Hier lijken seizoenseffecten een rol te spelen waarbij de ramingen voor het tweede kwartaal wat te laag uitvallen en voor het derde kwartaal juist wat te hoog. Vermoedelijk speelt hier een rol dat in deze leeftijdsgroep personen een opleiding kunnen beginnen te volgen waarvoor studiefinanciering kan worden verkregen en de bijstand dan komt te vervallen. Deze informatie komt waarschijnlijk pas later ter beschikking van gemeenten.

Voor de totalen zijn de onzekerheden van de ramingen altijd kleiner dan 0,4%.

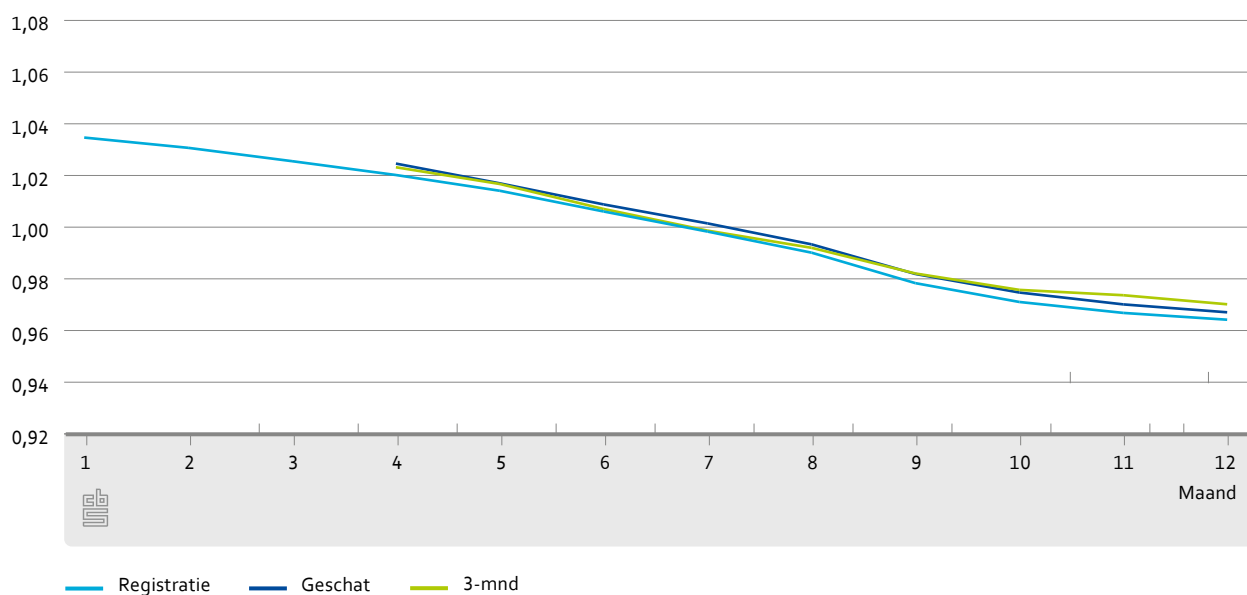
De berekening van de coëfficiënten gebeurt door middel van lineaire regressie, waarbij de coëfficiënten  $\alpha$  en  $\beta$  bepaald worden door minimalisatie van:

$$\sum_{j=-4}^4 [T_{sk+j} - \alpha_s R_{sk+j} - \beta_s (R_{sk+j-3} - T_{sk+j-3})]^2$$

waarbij index  $k$  de maand aangeeft die de centrale maand is: precies twaalf maanden eerder dan de maand  $t$  waarvoor de raming nodig is:  $k=t-12$ . Dit wordt iedere maand herhaald omdat dit de automatische verwerking vergemakkelijkt.

Daarbij is het zinvol om per type uitkering afzonderlijk de coëfficiënten te berekenen, eventueel zelfs met de verdere WWB uitsplitsing zoals hier is gebruikt. Een verdere verdeling in strata waarnaar gepubliceerd wordt, zoals regio, is in principe niet onmogelijk maar wel zeer bewerkelijk, zonder dat daar een duidelijke meerwaarde mee bereikt wordt. Tenzij

### 3.1.3 Totale aantallen bijstandsuitkeringen, gedeeld door het jaargemiddelde voor 2007 a) op registratiebasis, b) rekening houdend met 3 maanden administratieve vertraging, en c) ramingen.

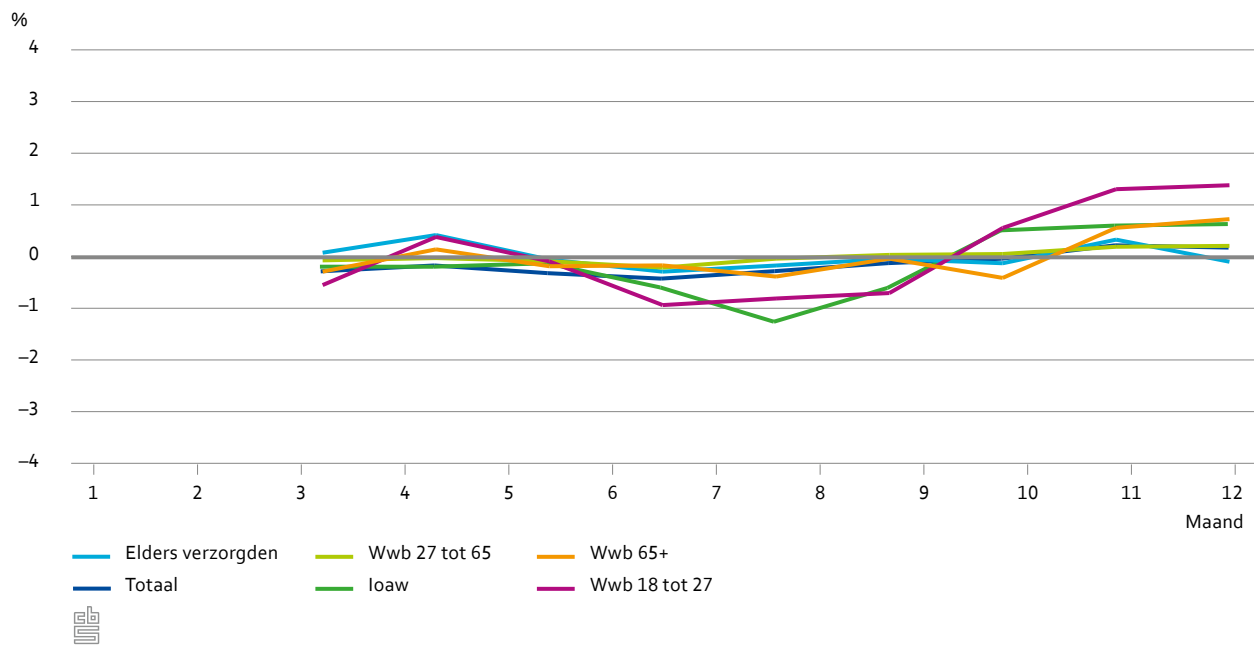




toekomstig nader onderzoek uit zou wijzen dat een verdere onderverdeling in strata alsnog nodig of wenselijk is, wordt vooraan de methode niet verder gedetailleerd.

In figuur 3 worden de totaalcijfers getoond per maand, genormaliseerd op het jaargemiddelde registratiecijfer voor 2007. De geraamde cijfers liggen opnieuw dicht bij de werkelijkheid van de 3-maands vertragsvoet cijfers, maar alle verschillen zijn kleiner dan in het tijdvak van 2009.

### 3.1.4 relatieve verschillen tussen raming en cijfers waarin 3 maanden administratieve vertraging is verwerkt, voor alle WWB uitkeringsregelingen met gemiddeld meer dan 3000 uitkeringen (in 2007) uitgesplitst naar regeling



In figuur 4 zijn de relatieve verschillen per stratum te zien voor de strata die in 2007 gemiddeld met meer dan 3 000 uitkeringen vertegenwoordigd waren, evenals de relatieve verschillen voor het totaalcijfer. Hieruit blijkt dat per stratum de afwijking tussen de raming en de definitieve cijfers ook voor dit tijdvak altijd kleiner dan 2% is. De grootste afwijking is voor de groep WWB-ers in de leeftijd van 18 tot 27 jaar. Zoals ook geconstateerd voor het tijdvak 2009 lijken seizoenseffecten in administratieve vertraging een rol te spelen. Voor de totalen zijn de onzekerheden van de ramingen altijd kleiner dan 0,4%.

## 3.2 Onzekerheden en afronding

De onzekerheden in ramingen zijn groter dan de onzekerheden van tellingen die registers onder normale omstandigheden kennen. Zoals uit het bovenstaande al blijkt zijn ook administratieve registraties niet vrij van onzekerheden. Administratieve vertraging speelt zeker de eerste paar maanden een substantiële rol, maar ook daarna worden nog wel mutaties aangebracht. Zelfs voor de aantallen die worden bepaald op basis van de nieuwe transactie-methodiek, zullen de aantallen in alle publicaties afgerond blijven op gehele tientallen, omdat een grotere nauwkeurigheid misleidend is voor gebruikers. Bij ramingen speelt een extra bron van onzekerheid een rol. De aantallen van aanvragen en

beëindigingen van uitkeringen in een willekeurige maand worden bepaald door een complex samenspel van maatschappelijke en persoonlijke factoren die voor de betreffende personen spelen. Met behulp van de raming zoals in sectie 2.3 is beschreven kan daarvoor weliswaar een verwachtingswaarde worden bepaald op nationaal niveau, maar door de complexiteit blijft het noodzakelijk dit als een stochastisch proces te behandelen.

Het meest toepasselijke model voor dit proces, met het minste aantal aannames, is om de collectie van gebeurtenissen van in- en uitstroom van uitkeringen/personen in de registers te behandelen als een Poisson proces. Iedere gebeurtenis is een tijdstip waarop een uitkering verschijnt of verdwijnt uit een register. In een Poisson proces zijn de afzonderlijke gebeurtenissen onafhankelijk van elkaar, en dus niet gecorreleerd in de tijd. Het tijdsinterval tussen twee opeenvolgende gebeurtenissen kan daarin heel kort of heel lang zijn, maar de waarschijnlijkheidsdichtheid van zeer korte of zeer lange intervallen gaat naar 0 voor steeds grotere c.q. kleinere intervallen. De functionele vorm van die waarschijnlijkheidsdichtheid heeft bekende eigenschappen: er is een wel gedefinieerd gemiddeld tijdsinterval tussen gebeurtenissen, en dus ook een wel gedefinieerde gemiddelde frequentie van gebeurtenissen. In dit geval is er dus ook een wel gedefinieerd gemiddeld aantal gebeurtenissen in een bepaalde periode zoals een kalendermaand. Vanuit dit oogpunt beziend bepaalt de raming de verwachtingswaarde van de Poisson verdeling. Rondom deze verwachtingswaarde kan een interval aangegeven worden waarbinnen een realisatie van dit Poisson proces met een bepaalde zekerheid zal liggen. Wanneer de grootte van dit interval met  $\sigma$  wordt aangegeven geldt dat:

$$\sigma(Y) = z_c \sqrt{Y}$$

waarbij  $Y$  gelijk is aan het (verwachte) aantal gebeurtenissen, dwz. de raming. De absolute onzekerheid van een ramingsaantal  $Y$  neemt dus langzaam toe naarmate dat aantal toeneemt, maar de relatieve onzekerheid  $\sigma(Y)/Y$  neemt wel af.

Voor de doeleinden van de onderhavige raming is een 95% betrouwbaarheidsinterval afdoende, wat inhoudt dat  $z_c = 1.96$ .

De onzekerheid in aantallen zoals die uit bovenstaande formule volgt houdt in dat zelfs een afronding op tientallen een te hoge nauwkeurigheid suggereert. Er is daarom besloten om een meer dynamisch afrondingsmechanisme te gebruiken. Een voor de hand liggende keuze zou zijn om af te ronden op gehele veelvoud van  $\sigma(Y)$ . Dit is misschien strikt genomen correct maar leidt heel eenvoudig tot misverstanden omdat een dergelijke afronding visueel niet herkenbaar is als afgerond getal. Immers is  $\sigma$  zelf alleen onder heel specifieke omstandigheden een getal dat normaliter als basis voor afronding gebruikt zou worden. Om die reden wordt als basis voor de afronding een getal gebruikt dat uit  $\sigma$  wordt afgeleid, door  $\sigma$  af te ronden naar het dichtstbijzijnde tienvoud van 1, 2 of 5. Bijvoorbeeld een waarde  $\sigma=16,4$  geeft als afrondingsbasis 20, terwijl een waarde  $\sigma=120$  een afrondingsbasis van 100 produceert.

In publicaties worden vervolgens afgeronde waarden voor de raming  $Y$  gepresenteerd waarbij de basis van afronding is bepaald zoals hier beschreven. Op deze manier is de afronding zowel visueel herkenbaar als een acceptabele afspiegeling van de werkelijke onzekerheid.

## 4. Conclusies

De BUS heeft een aantal verbeteringen ondergaan die per januari 2013 in werking zijn getreden. Deze verbeteringen hebben het karakter van een verscherping van de meeteenheid, waarbij vooral het doel was om duidelijker in beeld te brengen wat precies wordt geteld en welke eigenschappen die eenheid heeft. Wanneer de teleenheid bestaat uit *bijstandsuitkeringen* laten de gepubliceerde tabellen ook alleen kenmerken van bijstandsuitkeringen toe. Daarnaast zijn er tabellen over personen met een bijstandsuitkering. In deze tabellen worden geen uitkeringskenmerken opgenomen, maar wel kenmerken van personen, zoals uitsplitsingen naar leeftijd, geslacht, herkomst, etc. Anderzijds betreffen de wijzigingen een aanscherping in nauwkeurigheid en kwaliteit, waarbij er naar wordt gestreefd om de werkelijkheid zo representatief mogelijk weer te geven. In de periode hiervoor werd vertraagde informatie uit gemeentelijke administraties van een tot enkele maanden niet verwerkt in de maandstatistieken. Dit is nu met terugwerkende kracht vanaf januari 2012 wel gedaan. Om de vertraging van de publicatiedatum op te vangen, is er een methode ontwikkeld om de transactiecijfers te ramen. Door bij toetsing twee tijdvakken te nemen met een verschillende arbeidsmarktconjunctuur, is gebleken dat deze ramingsmethode adequaat is om standen van aantallen bijstandsuitkeringen, c.q. aantallen personen met een bijstandsuitkering, te schatten. Het resultaat hiervan is dat op StatLine voor zowel het aantal bijstandsuitkeringen als het aantal personen met een bijstandsuitkering, zowel ramingscijfers als transactiecijfers worden weergegeven. Twee maanden na de verslagmaand worden de ramingscijfers gepubliceerd zonder detailuitsplitsingen, die na vijf maanden worden geactualiseerd door transactiecijfers met een grotere mate van detail.

## Verklaring van tekens

.	Gegevens ontbreken
*	Voorlopig cijfer
**	Nader voorlopig cijfer
x	Geheim
–	Nihil
–	(Indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	Het getal is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
Niets (blank)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2013–2014	2013 tot en met 2014
2013/2014	Het gemiddelde over de jaren 2013 tot en met 2014
2013/'14	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2013 en eindigend in 2014
2011/'12–2013/'14	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2011/'12 tot en met 2013/'14

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

## Colofon

### *Uitgever*

Centraal Bureau voor de Statistiek  
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag  
[www.cbs.nl](http://www.cbs.nl)

Prepress: Centraal Bureau voor de Statistiek  
Ontwerp: Edenspiekermann

### *Inlichtingen*

Tel. 088 570 70 70, fax 070 337 59 94  
Via contactformulier: [www.cbs.nl/infoservice](http://www.cbs.nl/infoservice)

### *Bestellingen*

[verkoop@cbs.nl](mailto:verkoop@cbs.nl)  
Fax 045 570 62 68

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen, 2014.  
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.